

C/2024/4775

29.7.2024 г.

ПРЕПОРЪКА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪВЕТ ЗА СИСТЕМЕН РИСК

от 11 юни 2024 година

за изменение на Препоръка ЕССР/2015/2 относно оценката на трансграничните ефекти и доброволната реципрочност за мерките на макропруденциалната политика

(ЕССР/2024/2)

(C/2024/4775)

ГЕНЕРАЛНИЯТ СЪВЕТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪВЕТ ЗА СИСТЕМЕН РИСК,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз,

като взе предвид Споразумението за Европейското икономическо пространство ⁽¹⁾, и по-специално приложение IX към него,

като взе предвид Регламент (ЕС) № 1092/2010 на Европейския парламент и на Съвета от 24 ноември 2010 г. за пруденциалния надзор върху финансовата система на Европейския съюз на макроравнище и за създаване на Европейски съвет за системен риск ⁽²⁾, и по-специално членове 3 и 16—18 от него,

като взе предвид Директива 2013/36/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 г. относно достъпа до осъществяването на дейност от кредитните институции и относно пруденциалния надзор върху кредитните институции, за изменение на Директива 2002/87/ЕО и за отмяна на Директиви 2006/48/ЕО и 2006/49/ЕО ⁽³⁾, и по-специално дял VII, глава 4, раздел I от нея,

като взе предвид Решение ЕССР/2011/1 на Европейския съвет за системен риск от 20 януари 2011 г. за приемане на процедурен правилник на Европейския съвет за системен риск ⁽⁴⁾, и по-специално членове 18—20 от него,

като има предвид, че:

- (1) За да се гарантират ефективността и последователното прилагане на националните мерки на макропруденциалната политика, е важно да има доброволна реципрочност за мерките, които не подлежат на задължително признаване съгласно правото на Съюза. При липса на признаване макропруденциалната мярка, предприета в една държава членка, се прилага само за лицензираните от нея кредитни институции. Това може да създаде възможности за кредитните институции да заобикалят мярката чрез пряко трансгранично кредитиране или кредитиране чрез клонове. Признаването на национални мерки на макропруденциалната политика може да предотврати изтичания и регулаторен арбитраж, както и последици, водещи до нарушаване на конкуренцията, които биха възникнали от прилагането на различни макропруденциални изисквания по отношение на едни и същи експозиции в зависимост от това къде е установена кредитната институция.
- (2) С уредбата на доброволната реципрочност на мерките на макропруденциалната политика, съдържаща се в Препоръка ЕССР/2015/2 на Европейския съвет за системен риск ⁽⁵⁾, се цели да се гарантира, че спрямо всички основани на експозиции мерки на макропруденциалната политика, активирани в една държава членка, е приложена реципрочност в другите държави членки.

⁽¹⁾ ОВ L 1, 3.1.1994 г., стр. 3.

⁽²⁾ ОВ L 331, 15.12.2010 г., стр. 1.

⁽³⁾ ОВ L 176, 27.6.2013 г., стр. 338.

⁽⁴⁾ ОВ С 58, 24.2.2011 г., стр. 4.

⁽⁵⁾ Препоръка ЕССР/2015/2 на Европейския съвет за системен риск от 15 декември 2015 г. относно оценката на трансграничните ефекти и доброволната реципрочност за мерките на макропруденциалната политика (ОВ С 97, 12.3.2016 г., стр. 9).

- (3) На 12 март 2024 г. Banca d'Italia, в качеството си на определен орган за целите на член 133 от Директива 2013/36/ЕС, уведоми Европейския съвет за системен риск (ЕССР) за намерението си да определи секторен буфер за системен риск в съответствие с член 133, параграф 9 от посочената директива, за да укрепи устойчивостта на италианския банков сектор на сътресения, които не са свързани с кредитния цикъл, и способността му да поема загуби и да подпомогне предоставянето на кредити на икономиката. Нивото на буфера за системен риск ще се прилага за кредитните институции, лицензирани в Италия. От 31 декември 2024 г. за всички експозиции към кредитен риск и експозиции към кредитен риск от контрагента в Италия ще се прилага буфер за системен риск в размер на 0,5 %. Той ще се увеличи на 1 % от 30 юни 2025 г. Буферът ще се преразглежда най-малко веднъж на всеки две години.
- (4) На 12 март 2024 г. Banca d'Italia, в качеството си на определен орган за целите на член 133 от Директива 2013/36/ЕС, подаде искане до ЕССР за препоръка за реципрочност на горепосочената мярка на макропруденциалната политика на индивидуална и консолидирана основа съгласно член 134, параграф 5 от Директива 2013/36/ЕС.
- (5) С реципрочното прилагане на макропруденциалните капиталови изисквания от органите на други държави членки на индивидуална и консолидирана основа, независимо от това дали съответните експозиции се държат чрез дъщерни предприятия или клонове или са резултат от пряко трансгранично кредитиране, се ограничават изтичанията и регулаторният арбитраж, преодоляват се системните рискове и по този начин се насърчава цялостната ефективност на макропруденциалната политика, като се гарантира, че повишените рискове се преодоляват не само в държавата членка, която е въвела буфера за системен риск, но и в други държави членки, в които банковите групи са изложени на тези повишени рискове. Поради това признаването следва също така да има за цел да гарантира, че банковите групи, изложени на тези системни рискове, са достатъчно устойчиви. Поради това макропруденциалните капиталови изисквания, произтичащи от решение за признаване на макропруденциалните мерки на други държави членки, следва като цяло да се прилагат както на индивидуална, така и на консолидирана основа.
- (6) За да признаят поискания от Banca d'Italia италиански буфер за системен риск, съответните компетентни и/или определени органи на друга държава членка могат да определят ниво на буфера за системен риск в съответствие с членове 134 и 133 от Директива 2013/36/ЕС.
- (7) В съответствие с член 134, параграф 1 от Директива 2013/36/ЕС признаването от други държави членки на съобщения италиански буфер за системен риск ще се прилага за намиращите се в Италия експозиции на институции, лицензирани в държавите членки, които прилагат реципрочност.
- (8) В съответствие с член 133, параграф 4 от Директива 2013/36/ЕС буферът за системен риск може да се прилага на индивидуална, подконсолидирана или консолидирана основа. Следователно признаването на буфера за системен риск, определен от друга държава членка, води до възможността за прилагането му за всички експозиции на консолидирана основа (включително експозициите, държани чрез дъщерни предприятия, намиращи се в друга държава членка).
- (9) Отклонение от общия подход за прилагане на признатата италианска мярка на макропруденциалната политика както на индивидуална, така и на консолидирана основа, може да бъде оправдано в някои случаи, например когато органите, прилагаша реципрочност, считат, че тези системни рискове вече са смекчени по подходящ и адекватен начин със съществуващите макропруденциални или микропруденциални изисквания, прилагани в държавата членка, в която е консолидирана банковата група.
- (10) В Препоръка ЕССР/2015/2 на ЕССР, изменена с Препоръка ЕССР/2017/4 ⁽⁶⁾, на съответния орган, активиращ мярката на макропруденциалната политика, се препоръчва при подаването на искане за реципрочност до ЕССР да предложи праг на същественост, под който индивидуалната експозиция на даден доставчик на финансови услуги към установения макропруденциален риск в юрисдикцията, в която активираният орган прилага мярката, може да се счита за несъществена. ЕССР може да препоръча различен праг, ако счете за необходимо.

⁽⁶⁾ Препоръка ЕССР/2017/4 на Европейския съвет за системен риск от 20 октомври 2017 г. за изменение на Препоръка ЕССР/2015/2 относно оценката на трансграничните ефекти и доброволната реципрочност за мерките на макропруденциалната политика (ОВ С 431, 15.12.2017 г., стр. 1).

- (11) След искането за реципрочност на мярката от други държави членки и с цел да се предотврати проявата на отрицателни трансгранични ефекти под формата на изтичания и регулаторен арбитраж, които биха могли да произтекат от прилагането на мярката на макропруденциалната политика, която ще започне да се прилага в Италия, Генералният съвет на ЕССР реши да включи тази мярка в списъка с мерките на макропруденциалната политика, за които препоръчва реципрочност съгласно Препоръка ЕССР/2015/2. Генералният съвет на ЕССР също така реши да препоръча специфичен за институцията праг на същественост от 25 милиарда евро. Съответните органи, прилагащи реципрочност, могат да освободят институциите от изискването за буфер за системен риск, при условие че съответните им експозиции не надхвърлят 25 милиарда евро. Тъй като мярката, която трябва да бъде взета, за да бъде признат италианският буфер за системен риск, следва да се прилага и на консолидирана основа, при прилагането на прага на същественост следва да бъде взета предвид сумата на експозициите, държани чрез клонове, експозициите в резултат от пряко трансгранично кредитиране и експозициите, държани чрез дъщерни дружества.
- (12) Поради това Препоръка ЕССР/2015/2 трябва да бъде съответно изменена,

ПРИЕ НАСТОЯЩАТА ПРЕПОРЪКА:

Изменения

Препоръка ЕССР/2015/2 се изменя, както следва:

1. В раздел 1, подпрепоръка В параграф 1 се изменя, като се добавя следната мярка:
„Италия:
— за всички експозиции към кредитен риск и експозиции към кредитен риск от контрагента, намиращи се в Италия, буфер за системен риск в размер на 0,5 %, приложим от 31 декември 2024 г. до 29 юни 2025 г., а от 30 юни 2025 г. - буфер за системен риск в размер на 1 %;“
2. Приложението се изменя в съответствие с приложението към настоящата препоръка.

Съставено във Франкфурт на Майн на 11 юни 2024 година.

Ръководител на секретариата на ЕССР,
от името на Генералния съвет на ЕССР,
Francesco MAZZAFERRO

ПРИЛОЖЕНИЕ

Приложението към Препоръка ЕССР/2015/2 се изменя, като се добавя следната мярка:

„Италия:

за всички експозиции към кредитен риск и експозиции към кредитен риск от контрагента, намиращи се в Италия, буфер за системен риск в размер на 0,5 %, приложим от 31 декември 2024 г. до 29 юни 2025 г., а от 30 юни 2025 г. - буфер за системен риск в размер на 1 %.

I. Описание на мярката

1. Италианската мярка, прилагана в съответствие с член 133 от Директива 2013/36/ЕС, се състои в прилагането на буфер за системен риск към експозициите към кредитен риск и експозициите към кредитен риск от контрагента, намиращи се в Италия, на всички кредитни институции, лицензирани в Италия, на индивидуална и консолидирана основа.
2. Буферът за системен риск в размер на 0,5 % ще се прилага от 31 декември 2024 г., а от 30 юни 2025 г. ще се увеличи на 1 %.

II. Реципрочност

3. На съответните органи, прилагащи реципрочност, се препоръчва да прилагат реципрочност спрямо италианската мярка, като я прилагат по отношение на експозициите на банките към кредитен риск и към кредитен риск от контрагента, намиращи се в Италия. Спрямо мярката може да се прилага реципрочност, като се използва следният обхват при отчитането по COREP: географска разбивка на експозициите по местопребиваване на длъжника, сбор на експозициите към италиански резиденти в ред 170, колона 90 от таблица С 09.01 на COREP и ред 150, колона 125 от таблица С 09.02 на COREP.
4. По искане на Banca d'Italia на съответните органи се препоръчва да прилагат реципрочност на италианската мярка, като я прилагат на индивидуална и консолидирана основа.
5. Ако същата мярка на макропруденциалната политика не съществува в тяхната юрисдикция, на съответните органи се препоръчва да прилагат, след консултация с ЕССР, съществуващата в юрисдикцията им мярка на макропруденциалната политика, която има ефект, най-близък до този на горепосочената мярка, за която е препоръчана реципрочност. Това може да включва приемане на надзорни мерки и правомощия, предвидени в дял VII, глава 2, раздел IV от Директива 2013/36/ЕС.
6. На съответните органи се препоръчва да гарантират, че:
 - a) се прилага реципрочна мярка от 0,5 %, която действа от 31 декември 2024 г. до 29 юни 2025 г.;
 - b) се прилага реципрочна мярка от 1 %, която действа от 30 юни 2025 г.

III. Праг на същественост

7. Мярката се допълва от специфичен за институцията праг на същественост въз основа на експозициите, намиращи се в Италия. Съответните органи, които прилагат реципрочната мярка, могат да освободят кредитните институции от изискването за буфер за системен риск, при условие че съответните им експозиции не надхвърлят прага на същественост от 25 милиарда евро, който съответства на приблизително 1 % от всички експозиции към кредитен риск и експозиции към кредитен риск от контрагента, намиращи се в Италия. За да се определи кои експозиции трябва да бъдат включени в изчисляването на експозициите, които трябва да се вземат предвид при прилагане на прага на същественост, съответните органи трябва да вземат предвид като минимум експозициите в следния обхват на отчитането по COREP: географска разбивка на експозициите по местопребиваване на длъжника, сбор на експозициите към италиански резиденти в ред 170, колона 10 от таблица С 09.01 на COREP и ред 150, колона 10 от таблица С 09.02 на COREP.

8. Всички експозиции, държани чрез клонове, експозициите в резултат от пряко трансгранично кредитиране и експозициите, държани чрез дъщерни предприятия, следва да бъдат включени в изчисляването на експозициите, които ще се вземат предвид при прилагането на прага на същественост.
9. В съответствие с раздел 2.2.1 от Препоръка ЕССР/2015/2 25 милиарда евро е препоръчано максимално ниво на прага на същественост. Поради това, вместо да прилагат препоръчаното ниво, съответните органи могат да определят по-нисък праг за своите юрисдикции, когато е подходящо, или да прилагат реципрочност спрямо мярката без праг на същественост. При определянето на прага на същественост съответните органи следва да вземат предвид експозицията на отделния доставчик на финансови услуги на установения макропруденциален риск в Италия и да преценят дали той може да се счита за несъществен.
10. Когато няма лицензирани в държавата членка кредитни институции със съществени експозиции в Италия, съответните органи могат да решат да не прилагат реципрочност спрямо италианската мярка съгласно раздел 2.2.1 от Препоръка ЕССР/2015/2. В този случай те следва да наблюдават съществеността на експозициите, като им се препоръчва да прилагат реципрочност спрямо италианската мярка, когато кредитна институция надхвърли препоръчания праг на същественост.“